

I iškilmingą Kovo 11-osios minėjimo renginį susirinko VGTU bendruomenės nariai ir universiteto svečiai

Apie lyderystės esmę kalbėjo VGTU Tarybos narys Algirdas Kaušpėdas

VGTU paminėta Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena

Edita Jučiūtė

Vilniaus Gedimino technikos universitete (VGTU) vyko Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos minėjimo renginys „Kas mums yra laisvė?“ Į renginį susirinkę VGTU bendruomenės nariai ir universiteto svečiai prisiminė svarbią Lietuvos istorijai – Kovo 11-osios – datą.

„Daugelis čia susirinkusiųjų puikiai prisimena, ką išgyveno Lietuva ir jos žmonės 1990-ųjų kovo 11-ąją. Lietuvių drąsa, tuomet prisiimta asmeninė atsakomybė už savo, savo artimųjų ir valstybės likimą žavi ir stebina visą pasaulį. Šiuos dvidešimt ketverius metus kūrėme valstybingumą. Per šį trumpą laikotarpį padarėme milžinišką šuolį valstybės gyvenime. Išgyvenę tiek represijų, okupacijų, santvarkų griūčių, turime prisiimti atsakomybę už savo valstybę ir šiandien. Tegul ši data mums visiems įkvepia pasididžiavimo šalimi, universitetu ir vieni kitais“, – sveikindamas su artėjančia Lietuvos Nepriklausomybės diena, sakė VGTU rektorius prof. dr. Alfonsas Daniūnas.

Iškilmingame renginyje apie lyderystę kalbėjęs VGTU absolventas ir Tarybos narys Algirdas Kaušpėdas prisiminė pirmuosius Lietuvos Sąjūdžio bei atkurtos valstybės metus.

Garsus architektas kėlė klausimus, kokia yra tikroji lyderystė, ką reiškia būti tikru lyderiu ir kiek tikroji lyderystė veikia lietuvių laisvės jausmą.

„Būti lyderiu reiškia valdyti formą, būti savimi – valdyti turinį. Būti lyderiu, vadinasi, žinoti „kaip“. Būti savimi, vadinasi, žinoti „ką“. Lyderystė – jausmų, intonacijų ir formų pasaulis. Neveltui totalitariniai režimai tiek daug dėmesio skyrė menams. Nes norint įtikinti, reikia sujaudinti. Šiuolaikiniai lyderiai vengia kalbėti jausmingai. Kodėl? Nes tam reikalinga meistrystė. Lyderystės esmė – suburti, vienyti žmones ir siekti bendrų tikslų, o ne asmeninių. Lyderiauti – tai tikėti, ir tik po to žinoti. Lyderio tikėjimas idealais ir yra lyderystės pagrindas. Kuo daugiau tikėjimo, tuo daugiau lyderystės. Tai patyriau dalyvaudamas Sąjūdžio iniciatyvinės grupės veikloje. Daug ko nežinojome, darėme klaidų, bet tikėjimas savo tauta, savo

jėgomis, Laisvės ir Nepriklausomybės idealais nugalėjo net sovietinę okupaciją“, – mintimis dalijosi vienas Lietuvos Sąjūdžio iniciatorių.

Lietuvos istorijos instituto XIX a. istorijos skyriaus vedėjas, humanitarinių mokslų daktaras Virgilijus Pugačiauskas renginyje apžvelgė istorines Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo sąlygas bei amžiną lietuvių laisvės siekį.

„Laisvės siekis Lietuvoje buvo perduodamas iš kartos į kartą. Turime pasididžiuoti tuo, ką pasiekėme. Turime stiprinti savo pilietiškumą. Tik esant šiai sąlygai, visuomenė ir valstybė gali kovoti su naujais socialiniais ir politiniais iššūkiais, su kuriais mums neabejotinai teks susidurti“, – tvirtino minėjime dalyvavęs Virgilijus Pugačiauskas.

Nepriklausomybės atkūrimo dienos proga savo dainas universiteto bendruomenei skyrė VGTU akademinis choras „Gabija“.

NAUJIENOS:

Investicijos į VGTU studijų infrastruktūrą

» VGTU investuoja 6 milijonus litų į pirmąjį Lietuvoje Produktų dizaino, inovacijų ir kūrybinių industrijų centrą „LINK MENŲ fabrikas“. Jame studentams bus suteikiamos visos galimybės praktiškai išbandyti savo idėjas bei gauti reikiamas konsultacijas kuriant verslą. Kūrybinių industrijų inovacijų kompetencijų centru tapsiantis „LINK MENŲ fabrikas“ studentams padės ne tik generuoti ir tobulinti verslo idėjas, bet ir suteiks demonstracines erdves jų mokslinei ir kūrybinei veiklai.

NAUJIENOS:

Lietuvos mokslo premija

» Kovo 6 d. Lietuvos mokslų akademijoje įteiktos Lietuvos mokslo premijos už svarbiausius fundamentinius ir taikomuosius bei eksperimentinės plėtros darbus. Technologijos mokslų srityje apdovanotas VGTU profesorius Gintaris Kaklauskas, atlikęs inovatyvų ir statybų praktikoje reikšmingą armuoto betono tyrimų ciklą. VGTU Tiltų ir specialiųjų statinių katedros vedėjas darbų cikle „Inovatyvūs armuoto betono kompozito fizikinio modeliavimo būdai ir jų taikymas

skaitiniuose projektavimo metoduose (1998–2012)“ nagrinėja armuoto betono modeliavimą, aiškina, kaip įvertinti jo deformacines savybes, pleišėjimą. Gauti tyrimų ciklo rezultatai svarbūs praktikai, nes jie leidžia efektyviau naudoti statybines medžiagas (betoną ir armatūrą) ir prailginti konstrukcijų eksploatacijos trukmę. Prof. G. Kaklauskui už konstrukcijų projektavimo metodų tobulinimą Amerikos civilinės inžinerijos sąjunga skyrė prestižinį *Mossesiff Award* apdovanojimą.

VG TU aplankiusi JAV ambasadorė: „Norėčiau vėl būti studente“

Agnė Mažeikytė

Vasario 19 d. VG TU lankėsi Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorė Lietuvoje Deborah Ann McCarthy. Po susitikimo su universiteto studentais ambasadorė prisipažino, kad norėtų ir vėl sugrįžti į universiteto suolą. Universiteto bendruomenei ambasadorė skaitė paskaitą apie pasaulines ekonomikos tendencijas, aplankė laboratorijas ir įvertino mokslininkų naudojamą modernias technologijas bei įrangą.

„Nuoširdžiai sakau, norėčiau vėl būti studente. Universiteto atmosfera ir talentingų jaunų žmonių draugija skatina vėl mokytis ir įgyti naujų žinių“, – vizito VG TU metu sakė JAV ambasadorė Lietuvoje Deborah Ann McCarthy.

VG TU studentams pasakodama apie ekonomikos iššūkius ir tendencijas D. A. McCarthy pabrėžė, kad itin svarbų vaidmenį pasauliniuose mastuose atlieka inovacijos bei naujos technologijos. „VG TU turi visus pagrindus bei techninę bazę kurti ir eksportuoti inovacijas ir taip prisidėti prie pokyčių visame pasaulyje. Juk šis procesas priklauso nuo žmonių entuziazmo, talento ir tarptautinio bendradarbiavimo, o ne nuo šalies dydžio“, – po ekskursijos po universiteto laboratorijas sakė JAV ambasadorė.

Kalbėdama apie šiuolaikinį aukštąjį mokslą ir jo ypatumus D. A. McCarthy teigė, kad šiandien studen-

tai kaip niekada anksčiau turi puikių galimybių praplėsti savo patirtį už universiteto ir Lietuvos ribų, tad reikia jomis naudotis. Šiuo metu VG TU turi daugiau kaip 400 partnerių tarp užsienio aukštųjų mokyklų, o per pastaruosius kelerius metus užmegzti glaudūs ryšiai su aukštas vietas tarptautiniuose reitinguose turinčiais Kalifornijos valstybiniu politechnikos, Ročesterio ir Hiustono universitetais. Drauge su JAV universitetais organizuojami studentų grupių ir mokslininkų vizitai Lietuvoje, dėstytojai savo žinias perduoda pasikaitų metu, rengiamos bendros vasaros mokyklos ir mokslo projektai.

D. A. McCarthy prisaikdinta JAV ambasadorė Lietuvoje kiek daugiau nei prieš metus. Iki tol, 2010–2013 m., ji dirbo Valstybės sekretoriaus padėjėjo pirmąją pavaduotoja ekonomikos ir verslo klausimais, buvo atsakinga už globalų ekonominį bendradarbiavimą ir derybas.

JAV ambasadorė Lietuvoje D. A. McCarthy (antra kairėje) susitiko su VG TU rektoriumi prof. dr. A. Daniūnu ir prorektoriais doc. dr. A. Radzevičienė, prof. dr. A. Čėniu

Tarptautiniai ekspertai diskutavo apie geležinkelių transportą

Prof. dr. Gintautas Bureika

Kaip suaktyvinti krovinių vežimą tarp Azijos ir Europos šalių geležinkeliais? Apie tai diskutuota tarptautiniame seminare.

Vasario 3–4 d. Vilniuje vyko tarptautinio mokslo projekto NEAR2 „Europos ir Azijos geležinkelių mokslinių tyrimų kompetencijos tinklas“ seminaras.

Seminara organizavo Vilniaus Gedimino technikos universiteto Geležinkelių transporto katedra.

Projekto tikslas – suaktyvinti krovinių vežimą tarp Azijos ir Europos šalių geležinkeliais.

Siekama išryškinti pagrindinius techninius, organizacinius trikdžius bei geležinkelių transporto teisinio reguliavimo nesuderinamumo problemas, trukdančias geležinkelių transportui sėkmingai konkuruoti su jūrų ir oro transportu Eurazijos susisiekimo erdvėje.

Per pirmuosius NEAR2 projekto vykdymo metus dešimt tarptautinių darbo grupių pagal įvairias geležinkelių transporto veiklos sritis tiria, analizuoja ir rengia koncepcinius dokumentus.

VGTV Geležinkelių transporto katedra, kaip projekto partneris, yra įpareigota parengti 6-osios darbo grupės koncepcinį dokumentą tema „Eismo sauga ir transportavimo saugumas“. Į seminarą Vilniuje atvyko visi NEAR2 projekto partnerių institucijų atstovai ir tarptautiniu mastu žymūs geležinkelių transporto ekspertai iš 12 Europos bei Azijos šalių.

Seminaro metu dešimties darbo grupių vadovai pristatė parengtus koncepcinius dokumentus, kuriuose pateiktos tolimesnių tyrimų kryptys. Koncepciniai dokumentai buvo aptarti ir įvertinti tarptautinių ekspertų.

Pagrindiniai kliuviniai sparčiau ir saugiau vežti krovinius Eurazijos geležinkeliais yra didžiuliai įvairių šalių geležinkelių infrastruktūros ir traukinių eismo organizavimo bei reguliavimo skirtumai. Skirtingos bėgių vėžės, traukos elektros tiekimo sis-

temos, signalizacijos ir automatikos sistemos, traukinių eismo reguliavimo metodai tiesiogiai veikia geležinkelių transporto eismą.

Nemažą įtaką Eurazijos geležinkelių politikos formavimuisi turėjo ir turi įvairių Eurazijos šalių kultūriniai ir socialiniai skirtumai, kurie per ilgus geležinkelių transporto raidos metus lėmė skirtingas geležinkelių teisinio reguliavimo nuostatas šalyse.

Apie techninės geležinkelių sąveikos, sienų kirtimo procedūrų supaprastinimo ir kitų teisinio reglamentavimo suderinamumo problemas buvo diskutuojama šio seminario metu.

Ieškoma būdų ir priemonių, kurios padėtų užtikrinti spartesnį krovinių gabenimą Eurazijos geležinkelių koridoriais, ir prekiniai traukiniai galėtų įveikti atstumą nuo Kinijos iki Vakarų Europos šalių per dvi tris savaites.

Garsaus lakūno atminimas įamžintas VGTU A. Gustaičio aviacijos institute

Edita Jučiūtė

Vasario 7 d. Vilniaus Gedimino technikos universitete A. Gustaičio aviacijos institute atidaryta Leono Jonio vardo auditorija. Leonas Jonys buvo ne tik garsi aviacijos pasaulio asmenybė, bet ir nusipelnęs lakūnas instruktorius, įkūręs ir vadovavęs A. Gustaičio aviacijos instituto Skrydžių ir praktikų bazei.

Auditoriją atidarė VGTU rektorius prof. dr. Alfonsas Daniūnas bei lakūno sūnūs – Paulius ir Gediminas Joniai

Garsaus akrobatinio skraidymo meistro vardo auditoriją atidarė VGTU rektorius prof. dr. Alfonsas Daniūnas bei Leono Jonio sūnūs – Paulius ir Gediminas Joniai. Atminimo lenta šalia auditorijos atidengta minint antrąsias lakūno mirties metines.

„Lakūnas buvo tikras universitetinių aviacijos studijų patriotas. Nuo pat pirmųjų instituto gyvavimo metų Leonas Jonys visas savo jėgas ir pastangas nukreipė tam, kad lietuviai pilotai įgytų patį geriausią aukštąjį išsilavinimą čia, Lietuvoje. Leonas Jonys ėmė rūpintis ir skrydžių praktikos organizavimu, ir pačių aviatorių rengimo ir studijų idealogija“, – sakė VGTU A. Gustaičio aviacijos instituto direktorius prof. habil. dr. Jonas Stankūnas.

„Kiek tėtis laimėjo medalių, kokiais ženklukais apdovanotas, ko-

kiose varžybose dalyvavo – neprisiminsiu, nesuskaičiuosiu. Varžybos vykdavo vos ne kiekvieną savaitę. Diplomų – begalė. Per klaidą prakurom sode kelis sudeginau... Archyvo dar netvarkėme, medžiagos daug, reikės kruopščiai viską įvertinti ir susisteminti“, – sakė Vilniaus Gedimino technikos universiteto absolventas, architektas Paulius Jonys.

Aviacijos sporto pasaulyje Leonas Jonys žinomas kaip akrobatinio skraidymo čempionatų prizininkas, tarptautinių varžybų nugalėtojas, tarptautinės kategorijos teisėjas ir treneris, pelnęs daugybę Lietuvos ir užsienio šalių apdovanojimų. Nuo 1994 m. Leonas Jonys dirbo VGTU A. Gustaičio aviacijos institute – ėjo direktoriaus pavaduotojo skrydžiams, vyriausiojo inspektoriaus ir Aviacijos technologijų katedros asistento pareigas.

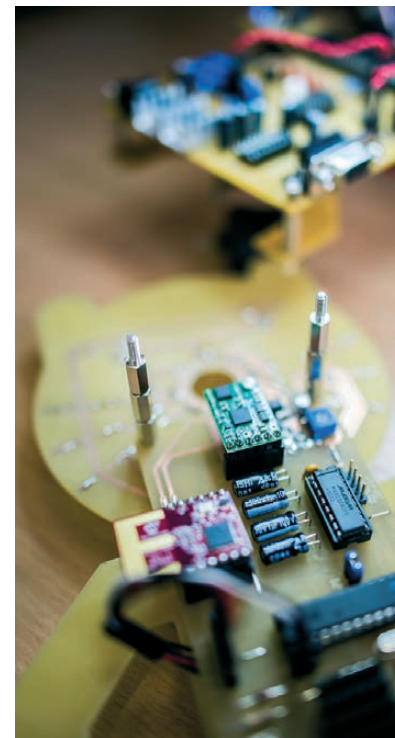

VGTU stende apsilankė ir Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė

Studijų parodoje – VGTU inžinerinė kūryba

Agnė Mažeikytė,
Edita Jučiūtė

Vasario 6–8 dienomis Lietuvos parodų ir kongresų centre „Litexpo“ vyko tradicinė studijų paroda „Studijos 2014“.

Vilniaus Gedimino technikos universiteto atstovai parodoje ne tik pasakojo apie universiteto studijų programas ir kuriamas inovacijas, bet ir skaitė paskaitas apie žaliąją bei alternatyviąją energetiką, ekologiškas statybines medžiagas, medicinos inžineriją ir moderniąsias technologijas, kūrybines ir pramogų industrijas, tiltų inžineriją bei kaip išsirinkti labiausiai tinkančią ir patinkančią profesiją.

Parodos lankytojai taip pat galėjo daugiau sužinoti apie VGTU moksleivių vasaros stovyklą, suteikiančią galimybę susipažinti su įvairiomis profesijomis bei tarptautinėmis studijų ir praktikų galimybėmis studijuojant universitete.

Parodos lankytojai prie kavos puodelio galėjo neoficialiai pasikonsultuoti dėl geriausio aukštosios mokyklos, profesijos, studijų krypties ar studijų programos pasirinkimo.

Šių metų renginio naujovė – aukštojo mokslo pasiekimų, inovacijų ir technologijų paroda. Joje jaunieji Vilniaus Gedimino technikos universiteto inžinieriai demonstravo net du studentų sukurtus elektromobilius, kurie itin traukė parodos lankytojų dėmesį. Taip pat parodos lankytojai turėjo progą išvysti radijo bangomis valdomus burlaivius, kurie VGTU Mechanikos fakulteto komandai garantavo pergalę Lietuvos motorlaivių federacijos čempionate, autonominius orlaivius su integruotomis tyrimų platformomis, inercinius jutiklius žmonių judesių fiksavimui, išmaniojo namo maketą, oro sklandytuvą.

Jaunieji Vilniaus Gedimino technikos universiteto inžinieriai parodoje pristatė nuotoliniu būdu valdomą robotinę ranką.

Ranka itin tiksliai atkartoja plaštakos judesius ir gali pakeisti žmogų įvairiose situacijose – paimti ir per-

kelti tam tikrus daiktus, esančius sunkiai pasiekiamose ar sveikatai pavojingose vietose. Robotinė ranka unikali tuo, kad juda lygiai taip pat, kaip ir ją valdančio žmogaus plaštaka – įprastas vieno piršto sulenkimas užfiksuoja per 38 skirtingas pozicijas.

Mechaninė ranka valdoma apsimovus specialią pirštinę, kurioje sumontuotos modernios technologijos: pačių studentų kurti itin jautrūs optiniai jutikliai signalus elektroninių impulsų pavidalu perduoda robotui „Bluetooth“ ryšiu.

Šiuos impulsus gavę robotinėje rankoje integruoti mini varikliai judina pirštus.

„Kurdami robotinę ranką, daugiausia galvojome apie laboratorijas, kuriose dirbama su radioaktyviomis medžiagomis ar spinduliuotę skleidžiančiais prietaisais. Ši ranka leistų atlikti įvairius darbus per atstumą – tiesiog stovint už specia-

lios pertvaros ir judinant pirštine apmautą ranką“, – pasakojo VGTU Elektronikos fakulteto Kompiuterių inžinerijos katedros studentai Dalius Kazakevičius ir Vytenis Krūminis.

Kūrybos procese studentai pasidalijo darbais: vienas konstravo robotinę ranką, kuri yra žmogaus plaštakos dydžio, kitas – ją valdančią pirštinę.

Jaunieji universiteto inžinieriai teigė, kad įgyvendinant idėją jiems praverė matematikos žinios, programavimo įgūdžiai, naujų technologijų išmanymas bei kūrybiškumas – visa tai lėmė, kad robotinė ranka yra lengvai ir paprastai valdoma bei pritaikoma įvairiose situacijose.

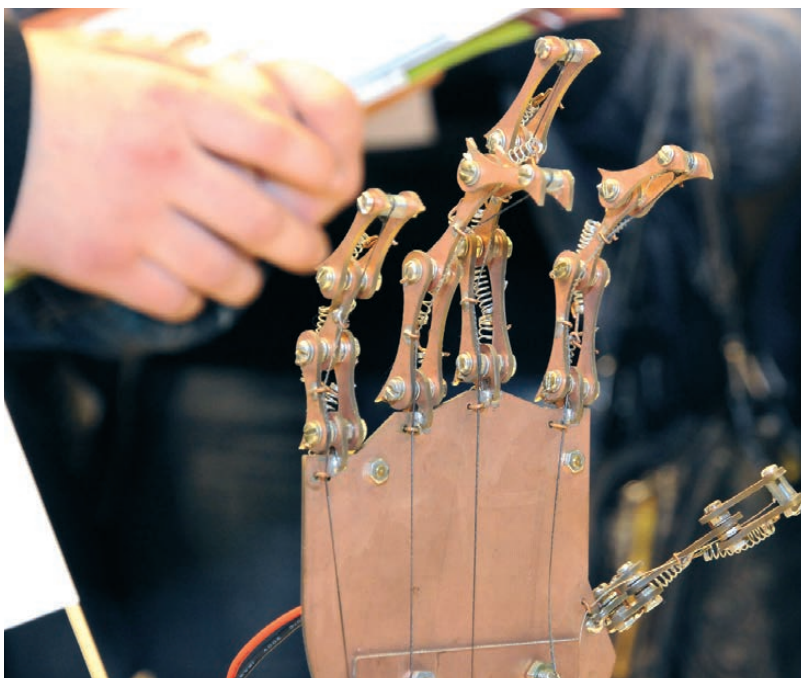
Vaikinai savo kūrinį vis dar tobulina ir planuoja joje įdiegti daugiau skirtingų judesių jutiklių, kad ranka būtų dinamiškesnė ir atliktų daugiau funkcijų.

Tarptautinės žinių ir išsilavinimo parodos „Studijos 2014“ lankytojai įvertino ir VGTU kompiuterių inžinerijos studentų sukurtą šešiakojį robotą vorą. Šiuo metu jis nuolat tobulinamas ir daugiausia naudojamas moksliniams tyrimams, tačiau vaikščiojančio robotu kūrėjai jau planuoja ir platesnį jo pritaikymą.

Bendradarbiaujant su verslu kuriama speciali programa, kuri leis tokio tipo robotams be jokio papildomo valdymo vaikščioti įvairiais paviršiais ir valyti langus.

Kitas nemažai parodos lankytojų dėmesio sulaukęs Vilniaus Gedimino technikos universiteto Elektronikos fakulteto studentų darbas – pusiausvyrą laikantis dviratės robotas, kuriam suteikta žaisminga katino išvaizda.

Studijų parodos lankytojai pagal populiarų animacinio filmuko „Tomas ir Džeris“ veikėją jį greitai pavadino Tomu.

VG TU leidykla sėkmingai prisistatė Vilniaus knygų mugėje

Kristina Urbaitytė

Vasario 20–23 dienomis Vilniaus Gedimino technikos universiteto leidykla „Technika“ dalyvavo Vilniaus knygų mugėje, vykusioje jau penkioliktąjį kartą. Leidykla mugėje pristatė savo leidinius bei surengė aibę kultūrinių renginių, kuriuose dalyvavo ne tik VGTU bendruomenės nariai, bet ir parodos svečiai.

Pirmąją mugės dieną, ketvirtadienį, sėkmingai įvyko ekspertų diskusija „Kokie yra aukštųjų mokyklų vadovėliai ir kokių mums reikia?“ Joje dalyvavo Valstybinės lietuvių kalbos komisijos, buvusios Aukštųjų mokyklų bendrųjų vadovėlių leidybos komisijos atstovai, savo srities specialistai iš Vilniaus universiteto, Mykolo Romerio universiteto ir Vilniaus dailės akademijos.

Diskusijoje buvo aktyviai diskutuojama apie akademinės literatūros mokslinę vertę, taisyklingą kalbą bei terminiją ir grafinės leidinių kokybės svarbą.

Po pietų su skaitytojais susitiko VGTU Lietuvių kalbos katedros autorės: doc. dr. Angelė Kaulakienė, išleidusi straipsnių rinkinį „Terminologija. Terminografija. Terminija“, taip pat doc. dr. Rasuolė Vladarskienė, pristaciusi naująją vadovėlį „Kūrybinių industrijų specialybės kalbos kultūra“.

Leidykla į renginius pakvietė ir penktadienį: suorganizuota knygų urbanistikos ir urbanizacijos temomis autorių diskusija „Miestas keičia mus: kaip mes prisidedame prie jo klestėjimo?“ ir pristatyta doc. dr. Jono Jakaičio monografija „Miesto erdvinio formavimo dalyvių diskursas šiuolaikinės demokratijos sąlygomis“.

Doc. dr. J. Jakaičio monografijos pristatyme dalyvavo ne tik fakulteto mokslininkai prof. dr. Marija Burinskienė, doc. dr. Eugenijus Kęstutis Staniūnas, prof. dr. Rimantas Buivydas, kiti, bet ir Aplinkos ministras Valentinas Mazuronis.

Antrąją mugės dieną su skaitytojais susitiko vienas iš vadovėlių „Keliai ir klimatas“, parašyto kartu su prof. dr. Ivan Leonovič ir prof. dr. Donatu Čygu, bendraautorių prof. dr. Alfredas Laurinavičius.

Profesorius emeritas Gediminas Marčiukaitis su skaitytojais ir kole-

gomis kalbėjosi apie pristatytą naująją vadovėlį „Technologinių veiksnių įtaka betono ir gelžbetonio elgsenai“.

„Didžiąją dalį renginių organizuojame darbo laiku, tačiau daugelis jų populiarūs ir lankomi“, – sakė VGTU leidyklos „Technika“ direktorė Eleonora Dagienė. Ji pasakojo, kad į ketvirtadienį vykusią diskusiją apie vadovėlius susirinko daug susidomėjusių, aktyviai savo nuomonę reiškė ne tik VGTU, bet ir kitų Lietuvos universitetų dėstytojai.

Penktadienį vyko daug renginių, kuriuose buvo galima sutikti universiteto Architektūros, Aplinkos inžinerijos, Statybos fakultetų dėstytojų. „Penktadienį vykę susitikimai buvo skirti miestui. Džiaugiamės galėdami pristatyti universiteto profesorius, kurie mokslinę veiklą derina su praktine, – tvirtino Eleonora Dagienė. – Susidomėjimas VGTU leidyklos renginiais, dalyvavimas juose,

kylančios diskusijos parodo, kad mūsų universitetas ir jo mokslininkai Lietuvoje yra svarbūs, reikšmingi.“

Sekmadienį, paskutinįją Vilniaus knygų mugės dieną, Rašytojų kampe (LRT studijoje) buvo pristatytas Martino Heideggerio veikalo „Būtis ir laikas“ vertimas.

Knygos vertėjas VGTU prof. dr. Tomas Kačerauskas apie filosofinės kalbos reikšmę diskutavo su prof. habil. dr. Viktorija Daujotyte-Pakeriene ir Lietuvos kultūros tyrimų instituto atstovais: doc. dr. Nagliu Kardeliu ir habil. dr. Antanu Andrijausku.

Knygos pristatyme rašoma, jog „M. Heideggerio veikalas „Būtis ir laikas“ – fenomenologijos šaltinis, padaręs įtaką ne tik filosofijos, bet ir kitų socialinių bei humanitarinių mokslų raidai. Pasaulyje šis veikalas išverstas į 23 kalbas, o jo vertimas į lietuvių kalbą – tam tikras

lietuvių filosofinės kalbos brandos egzaminas.“

Leidyklos „Technika“ vadovė E. Dagienė sakė, jog šis renginys reikšmingas ne tik VGTU bendruomenei, bet ir Lietuvai: „Ši knyga – viena pamatinių knygų filosofijoje, taigi džiaugiamės gavę teisę ją išversti į lietuvių kalbą. Tiesa, ta teisė nebuvo taip lengvai gauta: mums teko sudalyvauti didelėje leidyklos, atstovaujančios M. Heideggerio palikuonims, atrankoje.“

Knygos „Būtis ir laikas“ pristatymas artimiausiu metu bus rodomas per LRT televizijos Kultūros programą.

Per keturias knygų mugės dienas VGTU leidyklos „Technika“ stende apsilankė bei leidinių įsigijo ne tik žingeidūs akademinės literatūros skaitytojai, stojimu besidomintys abiturientai, bet ir Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius ir Vilniaus miesto meras Artūras Zuokas.

Prie leidyklos knygų VGTU rektorius prof. dr. Alfonsas Daniūnas ir Vilniaus miesto meras Artūras Zuokas

Diskusija „Kokie yra aukštųjų mokyklų vadovėliai ir kokių mums reikia?“

Diskusijoje apie aukštųjų mokyklų vadovėlių leidybą dalyvavo V. E. Kurapka, A. Dvilytė, E. Dagienė

Verslo „duonos“ ragavęs mokslininkas tiria sėkmingų verslo derybų paslaptis

Edita Jučiūtė

VGТУ Įmonių ekonomikos ir vadybos katedros profesorius Kęstutis Peleckis šiemet gavo kvietimą tapti tarptautinės Amerikos tyrėjų asociacijos (AAIR) nariu. Profesorius, įvertintas už straipsnius verslo derybų tema, yra pirmasis į asociaciją priimtas VGТУ mokslininkas. Viena didžiausių tarptautinių mokslinių asociacijų pasaulyje prof. Kęstučiui Peleckiui pasiūlė verslo derybų tema išleisti monografiją, kurią asmeninės verslo patirties turintis mokslininkas tikisi parengti per kelerius artimiausius metus.

Turite ne tik teorinių verslo derybų žinių, bet ir esate įgijęs asmeninės verslo patirties. Baigęs studijas ir parašęs disertaciją, šešiolika metų dirbote versle? Kas lėmė šį sprendimą?

Dažniausiai priežasčių ir aplinkybių būna keletas. Lietuvos Nepriklausomybės pradžioje dirbau Vadybos akademijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Mokslo ir technikos pažangos katedros vedėju. Tačiau ši institucija buvo likviduota, nes centralizuotai visos Lietuvos mastu organizuodavo specialistų ir vadovų kvalifikacijos kėlimą. Lietuvoje, atsiradus rinkos santykiams, tokios institucijos nebereikėjo. Taigi, teko ieškotis naujos veiklos srities. Man rūpėjo ne kaip versle uždirbti pinigų, bet galimybės sukurti ką nors naujo. Versle buvo ir įdomu, ir sunku, tačiau erdvės kūrybai irgi pakako. Savo privatų verslą pradėjau nuo prekybos prekių biržose. Tai tų laikų kontekste atrodė civilizuota prekyba. Tuo metu tarpininkavimą elementariose prekybinėse situacijose daugelis žmonių vertino kaip smerktiną dalyką, už kurį sovietiniais laikais, atrodo, grėsė iki 8 metų kalėjimo. Išėjęs iš akademinės institucijos dėl savo vertybinių nuostatų negalėjau užsiimti vadina-mąja spekuliacija. Su pora draugų įkūrėme uždaryją akcinę bendrovę, suradome partnerių, bendradarbiau-mi su Vengrijos lietuviais, ir vėliau sukūrėme bendrą Lietuvos ir Vengrijos įmonę, kuriai aš vadovavau. 1991 m. pirmieji Lietuvoje surengė-me užsienio prekių parodą „Litexpo“ parodų rūmuose. Tuo metu, kai daug kas Lietuvoje buvo deficitas, paroda sulaukė žmonių antplūdžio. Kartu su vengrais dirbome penkerius metus, tol, kol pelnas buvo kelis kartus buvo didesnis už investuo-tus pinigus. Vėliau dirbome didme-ninėje prekyboje su Vokietija, Lenki-ja, Švedija, Ukraina, Rusija.

Vėliau iš verslo grįžote į universitetą. Kas buvo sunku?

Buvo kažkiek nežinios, nes nežinojau, kur per šešiolika metų nužengė mokslas, kaip pasikeitė studijos ir patys studentai. Įsivaizdavau, kad didžiuliais šuoliais nubėgta į priekį. Iš pradžių kelioms paskaitoms pasiruošiau labai sausai, remdamasis beveik vien moksliniais straipsniais. Tačiau pastebėjau, kad studentai per paskaitas dažnai „žiūri į lubas“. Supratau, kad reikia ieškoti kontakto, išsiaiškinti, ką studentai žino ir ko nežino, ir atitinkamai pateikti medžiagą. Visada reikia žinoti, kas įdomu studentams. Bet tuo negalima apsiriboti – reikia primintu žingsniu juos vesti į naujų, įdomių ir reikalingų žinių pasaulį, grįžtamuju ryšiu pasitikrinti tų žinių suvokimą ir įsisavinimą. Atsime-nu, kad pirmaisiais darbo universi-tete metais, po 16 metų pertraukos, buvo labai sunku parašyti ir moks-

linį straipsnį, nes visai kitaip nei anksčiau buvo traktuojamas moks-linis straipsnis, kitokia jo struktūra. Tačiau jau antraisiais metais parašiau apie 10 straipsnių. Dirbdamas universitete, iš Verslo vadybos fa-kulteto vadovybės gavau pasiūlymą pateikti naują studijų dalyką iš vers-lo srities. Tuomet ir paruošiau vers-lo derybų modulį. Vėliau su kolege per trejus metus parašėme vadovėlį apie verslo derybas, kuriame į visu-mą surinkome mokslines ir vadovė-lines žinias bei asmeninę patirtį.

Ar seniai susidomėjote derybų menu?

Šiemet sueis 30 metų, kai įsigi-jau pirmą vadovėlį apie verslo de-rybas. Tai buvo jugoslavų kilmės autoriaus knyga – jis gyveno ir dirbo Amerikoje. Knyga buvo išleista tuometinėje Jugoslavijoje, o vėliau atrado kelią ir į Sovietų Sąjungą. Tuo metu, mano manymu, galimy-bės derėtis daug kur nebūdavo arba argumentai buvo labai jau „lietu-viški“: lietuviška dešra, „Dainava“, „Palanga“... Nepaisant to, man la-bai rūpėjo derybų meno paslap-tys, todėl nedvejodamas įsigijau tą knygą. Vėliau, einant į Nepriklauso-mybę, besiformuojant rinkos santy-kiams, žmonės pradėjo patys domė-tis sėkmingų derybų klausimais. Kai pradėjau dirbti versle, iš knygų per-skaitytas teorines žinias taikydavau praktikoje, įvertindavau, kas pasitei-sino, o kas ne.

Kodėl nusprendėte parašyti vadovėlį apie verslo derybas?

Lietuviško vadovėlio verslo dery-bų tema nebuvo. Tebuvo tik atskiri fragmentai apie atskirus derybų as-pektus. Mes kartu su bendraautore psichologe Aiste Mažeikiene paban-dėme pateikti visą derybų mokslo ir meno spektrą – nuo pasirengimo deryboms iki sprendimo priėmimo, kontrakto pasirašymo. Verslo dery-bų mokslinė tematika yra labai iš-skaidyta, fragmentuota: šioje srityje daug tyrimų atskirai atlieka psicho-logai, vadybininkai ir kitų sričių spe-cialistai. Todėl ieškojome jungiančių elementų ir bendrų sprendimų, kad knyga būtų įdomi ir vadybininkams, ir ekonomistams, ir studentams. La-bai džiaugiuosi, kad dabar vadovėlį skaito ir įvertina studentai.

Jau rengiate medžiagą ir kitai knygai verslo derybų tema.

Taip. Joje analizuosiu įvairius ko-munikavimo aspektus: žodinį po-veikį, paralingvistinius aspektus (balso naudojimo ypatybes – into-naciją, artikuliaciją, pauzes, kirčius, tembrą, toną, kalbėjimo greitį, gar-sumą ir melodingumą), neverbali-nę kalbą, retorikos aspektus. Mano nuomone, universiteto ruošiamiems specialistams labai praverstų reto-rikos pagrindų žinojimas ir įsisavini-mas. Ypač tai aktualu verslo vady-bos studentams, kurie tikrai duoną

pelną kalbėdami ir įtikinėdami. Kaip rodo tyrimai, vadybininkai apie 80 proc. savo darbo laiko derasi.

**Kuo moksliniu požiūriu įdomi neverbalinė kalba? Kuo tai aktu-
tuali būsimiesiems verslinin-
kams?**

Kaip nustatė kūno kalbos tyrimų pradininkas A. Merabianas, žodžiais perteikiame 7 proc. informacijos, paralingvistiniais keliais – balso ypatybėmis – 38 proc., o neverbali-ne kalba perduodame apie 55 proc. informacijos. Neveltui sakoma, kad svarbiausia ne tai, ką pasakei, o kaip sakydamas pažiūrėjai. Geras derybininkas turi sąmoningai valdy-ti savo neverbalinę kalbą, suvokti, ką jis demonstruoja savo oponen-tui, bei mokėti perprasti oponen-to kūno kalbą, pastebėti, kada jo žodinė ir kūno kalbos informacija prieštarauja viena kitai, kada – su-tampa. Tai labai svarbūs impulsai, kurie gali kardinaliai pakeisti derybų eigą ir mūsų požiūrį į galutinį dery-bų rezultatą. Mokslininkai Allanas ir Barbara Pease'ai ištyrė tūkstančių verslininkų ir nustatė, kad apie 60–80 proc. verslininkų stebi kūno kal-bą ir nuomonę apie naują asmenį susidaro greičiau kaip per keturias minutes. Jų tyrimai taip pat parodė, kad derantis telefonu paprastai laimi tas asmuo, kurio argumentai svaresni, bet tai negalioja susitikus „akis į akį“, nes galutinės išvados yra daromos remiantis tuo, ką ma-tome, o ne tik pasikliaujant klausa.

Ar tiesa, kad kūno kalba iš-duoda visas oponento mintis?

Dauguma mokslininkų sutaria, kad žodžiais perteikiame informa-ciją, o kūno kalba įtvirtiname tar-pasmenines nuostatas arba ją pa-sitelkiame kaip žodinį pakaitalą. Pavyzdžiui, moteris gali mesti vyrui „žudantį“ žvilgsnį ir, neatverdama

burnos, nusiųsti labai aiškia žinia... Kūno kalba yra išorinis žmogaus bū-senos atspindys. Kiekvienas gestas gali būti vertingas raktas į slapčiausias pašnekovo emocijas. Pavyz-džiui, savo storumo besidrovintis vy-ras gali čiupinėti pagurklį, o mote-ris, jaučianti papildomus kilogramus ant šlaunų, temps žemyn suknelę; asmuo, kaustomas baimės ir norė-damas apsiginti, ant krūtinės su-ners rankas, o gal sukryžiuos kojas arba abu veiksmus atliks iš karto.

Suprasdami gestų reikšmę, įsi-klausydami į pašnekovo kalbą ir įvertindami to momento aplinkybes, galime geriau suprasti jo tikrąsias emocijas. Visa tai leidžia atskirti faktus nuo prasimanymų, realybę nuo fantazijos, blefavimą ir manipu-liacijas nuo tiesos.

Kai giriame asmenį, kad jis nuo-vokus ar intuityvus, jam nesąmonin-gai priskiriame gebėjimą suprasti žmogaus kūno kalbą, šias užuo-minas lygindami su žodžiais. O kai sakome, kad turime nuojautą ar instinktyviai jaučiame, jog asmuo pamelavo, tai paprastai reiškia, jog to žmogaus kūno kalba ir ištarti žodžiai nesutampa. Taip būna ora-toriams – publika supranta juos ir priima arba ne. Pavyzdžiui, jei au-ditorija sėdi nusišukusi, nuleistais smakrais, o rankos sukryžiuotos ant krūtinės, nuovokus kalbėtojas instinktyviai pajus, kad jo paskai-ta nėra gera. Jis supras, kad reikia stengtis sudominti auditoriją. Nuovokos neturintis kalbėtojas nepaisys auditorijos reakcijos ir toliau nusiš-nekės... Apskritai moterys yra gero-kai nuovokesnės už vyrus, iš to yra kilęs posakis „moteriška intuícija“.

Norite pasakyti, kad moterys derybose daugiau vadovaujasi intuícija, o ne sveika nuovoka?

Moterys turi įgimtą gebėjimą iš-šifruoti neverbalinius signalus, taip

pat jos pastabios ir įsidėmi neryš-
kias detales. Dėl to tik nedaugė-lis vyrų nebaudžiami gali meluoti moterims. Ir, priešingai, dauguma moterų gali pūsti miglą į akis vyrui, o šis net nesupras. Štai dėl ko yra labai vertingas moterų dalyvavimas derybinėse komandose – jos gali pastebėti tokius niuansus, į kuriuos vyrai visai neatkreips dėmesio. Har-vardo mokslininkų tyrimai parodė, kad moterys kūno kalbą skaito kur kas greičiau už vyrus, taip pat mo-terys situacijas suprato 87 proc. tikslumu, o vyrai sugebėjo suprasti tik 42 proc. tikslumu. Ypač išsiskyrė moterys, turinčios vaikų, nes beveik be išimčių motina kelerius pirmuo-sius metus su vaiku bendrauja ne-verbaliniais kanalais, išmoksta su-prasti signalus. Todėl moterys įžval-gesnės derybininkės negu vyrai.

Ką dar apie kūno signalus turi žinoti derybininkai?

Derybose ir apskritai žmonių bendravime labai svarbus yra akių kontaktas. Sakoma: „Jei akys me-luoja, žodžiai nepadės.“ Ne veltui yra teigiama, kad akys – sielos veid-rodis. Stebėdami žmogaus žvilgs-nius, galime nustatyti, ar jis kalba apie realius dalykus, ar fantazuo-ja. Jei žmogaus akių žvilgsnis eina į viršų ir į kairę, turime suprasti, kad žmogus prisimena ir analizuoja rea-lius dalykus, o jei mūsų pašnekovas žvelgia į viršų ir į dešinę, tai reiškia, kad jis kažką kuria, fantazuoja, meluoja. Kaip tai galime panaudoti derybose? Jeigu prieš derybas nu-eisime su oponentu paplepėti kavi-nukėje, tai galėsime paprašyti jo pa-pasakoti apie realius dalykus – ma-tysime, ką jo žvilgsnis išduoda tuo metu. Po to galime pakalbėti apie jo svajones, fantazijas, planuojamas keliones, atostogas – užfiksuosime, koks jo akių žvilgsnis fantazuojant. Derėdamiesi su juo realiose derybo-

60 profesinės veiklos metų minėjęs profesorius ir toliau aktyviai dalyvauja akademinėje veikloje

Edita Jučiūtė

Kovo 14 d. VGTU prof. habil. dr. Konstantinas Jakovlevas-Mateckis universitete paminėjo savo profesinės veiklos 60 metų jubiliejų. Į garsaus architektūros profesoriaus jubiliejų susirinko VGTU bendruomenės nariai bei svečiai iš Lietuvos ministerijų ir kitų aukštųjų Lietuvos mokyklų.

Prof. habil. dr. Konstantinas Jakovlevas-Mateckis šventė veiklos jubiliejų

Miesto kraštovaizdžio architektūros teoretikas ir praktikas

Prof. habil. dr. Konstantinas Jakovlevas-Mateckis visuomenėje žinomas kaip savitos architektūrinės kraštovaizdžio architektūros ir gamybinės aplinkos dizaino mokyklos pradininkas, jos teorinių pagrindų kūrėjas, stambių pramonės architektūros objektų, pastatytų ne tik šalyje, bet ir užsienyje, autorius.

„Apibendrinus profesoriaus K. Jakovlevo-Mateckio 60-ies metų mokslinę, kūrybinę ir pedagoginę veiklą, iš kurios daugiau kaip 35 metai skirti Vilniaus Gedimino technikos universitetui, galima pasidžiaugti gausiais ir brandžiais rezultatais. Profesorius – vienas pirmųjų Lietuvos staklių pramonės įmonių kūrėjų, daugelio jų architektūrinės dalies autorius, modernizmo stiliaus pramonės architektūros šalyje pradininkas, savitos pramonės gamybinės ir miesto architektūrinės aplinkos dizaino mokyklos pradininkas, jos teorinių pagrindų kūrėjas“, – iškilmingame renginyje apie VGTU profesoriaus darbus pasakoją Miestų statybos katedros vedėja prof. dr. Marija Burinskienė.

Prof. habil. dr. K. Jakovlevas-Mateckis parašė 34 monografijas ir knygas, parengė 39 mokslo tyrimų darbus, daugiau nei 170 straipsnių, iš jų 141 mokslinį, parengė 98 projektus, iš kurių dauguma įgyvendinta, keliolika įstatymų, normatyvų, taisyklių, kurios buvo patvirtintos šalies vyriausybės ir ministerijų. Profesorius parengė daug specialistų, mokslininkų, miestų planuotojų, architektų, kraštovaizdžio architektų, architektūrinės aplinkos dizainerių. Taip pat prisidėjo rengdamas architektūros ir kraštovaizdžio architektūros projektus, dalį iš jų visuomeniniais pagrindais, ir aktyviai dalyvaujamas juos įgyvendinant.

„Gyvenime man sekėsi: turėjau puikius tėvus, gražią šeimą. Turėjau gerus mokytojus, kurie įskiepijo manye pasitikėjimą savimi ir gyvenimu. Dirbdamas architektu, supratau, kad į kiekvieną darbą reikia žvelgti nuoširdžiai, jam atsiduoti. Šis požiūris man padėjo dirbant atsakingą akademinį darbą. Žmogus pasensta tada, kai nustoja svajoti ir domėtis gyvenimu, kai atitrūksta nuo visuomenės, galvodamas, kad negali jai duoti jokios naudos, kad jis jai nereikalingas. Žmogaus amžius – ne tik prabėgę metai, bet ir turimos žinios bei subrandinta išmintis. Kantrybė, gerumas, teisingumas, gera valia, draugiškumas, ramybė, darna ir broliška meilė – tai bruožai ir savybės, kurios nesensta ir kurių taip trūksta mūsų dinamiškoje visuomenėje. Stengiuosi puoselėti šias vertybes, siekiu dvasioje išlikti jaunas ir reikalingas mūsų visuomenei“, – sakė jau daugiau nei du dešimtmečius Miestų statybos katedroje dirbantis prof. habil. dr. K. Jakovlevas-Mateckis.

Projektuoja ir visuomeniniais pagrindais

Profesorius visuomeniniais pagrindais projektuoja katedrai, fakultetui ir universitetui. Pagal jo su studentais parengtus projektus užsodintas universiteto Gedimino parkas, įrengtas VGTU lauko amfiteatras, automobilių stovėjimo aikštelės, skveras ir pan.

Su didele meile profesorius suprojektavo įspūdingą buvusio Universiteto rektorius akademiko Aleksandro Čyro antkapinį paminklą Antakalnio kapinėse, jo paminklą (kartu su skulptoriumi M. Šnipu) prie VGTU Centrinų rūmų.

Prof. habil. dr. K. Jakovlevas-Mateckis neabejingas ir miesto bendruomenių poreikiams.

Per keletą praėjusių metų su studentais parengė Šv. Jono Bosko bažnyčios-vienuolyno ir Palaimintojo Jurgio Matulaičio bei Vievio cerkvės, kelių Vilniaus mokyklų, Telšių miesto mažojo amfiteatro, Varėnos skvero, Vilniaus Santariškių ligoninės parko ir kt. teritorijų planavimo, tvarkymo bei želdinimo projektus ir pan.

Pagal Rusijos Federacijos Kaliningrado srities Sovetsko (Tilžės) miesto valdžios prašymą parengė šio miesto aikštės suplanavimo ir įrengimo projektą. Darbas buvo labai gerai įvertintas ir miesto valdžia pareiškė Vilniaus Gedimino technikos universitetui padėką.

„Mokslinio darbo kraičio vertė ir rezultatai priklauso ir nuo įdedamo darbo, meilės jam, tikėjimo savo darbo rezultatais, ir nuo neatitrūkimo nuo kūrybinės veiklos. Man tokia kompleksinė kūrybos ir mokslo veikla labiausiai imponuoja, nes ji beveik visada džiugina puikiais rezultatais, o tai ir sudaro mokslininko gyvenimo prasmę bei džiaugsmą. Mokslininko profesija – ne darbas, tai – gyvenimo būdas. Todėl iš savo patirties galiu patvirtinti šį teiginį ir dar kartą pakartoti, kad ir man aktyvi mokslinė veikla – ne veltui praleistas laikas ir net ne darbas. Toks buvo ir yra mano gyvenimo būdas“, – sakė Miestų statybos katedros profesorius.

Prof. habil. dr. Konstantinas Jakovlevas-Mateckis yra parengęs daug reikšmingų mokslinių ir projektinių darbų: tarptautinės automagistralės „Via Baltica“ aplinkos estetinio formavimo ir keliautojų trumpalaikio poilsio organizavimo mokslinę projektinę koncepciją ir jos įgyvendinimo projektus, Ignalinos atominės ir Kruonio hidroakumuliacinės elektrinių aplinkos kraštovaizdžio architektūros projektus, Visagino santuokų rūmų rekonstrukcijos ir interjero projektus, Vilniaus 2-osios ir 3-iosios elektrinių architektūrinės renovacijos projektus ir t. t.

Oponavo garsiems Rusijos architektams

Profesoriaus mokslo ir kūrybos darbai vertinami ir už mūsų šalies ribų. 1998 m. Tarptautinis biografinis Kembridžo centras (Didžioji Britanija) išrinko jį „1996–1997 m. tarptautiniu žmogumi“ už nuopelnus architektūrai ir mokslui. 1998 m. prof. habil. dr. K. Jakovlevas-Mateckis buvo įtrauktas į Amerikos bibliografinio centro „Tarptautinį įžymių žmonių žinyną“ (*The International Directory of Distinguished Leadership*) už jo indėlį šiuolaikinei visuomenei. 2004 m. prof. habil. dr. K. Jakovlevas-Mateckis už nuopelnus mokslui buvo išrinktas Tarptautinės informatizavimo akademijos akademiku. 2004 m. profesorius už nuopelnus Lietuvos Res-

publikai buvo apdovanotas Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžiumi.

Profesorius skaitė pranešimus daugelio šalių tarptautinėse konferencijose ir seminaruose Vokietijoje, Italijoje, Suomijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Latvijoje, Estijoje ir kt. 1991 m. prof. habil. dr. K. Jakovlevas-Mateckis buvo pakviestas dirbti kviestiniu profesoriumi į vieną iš garsiausių pasaulio universitetų – Romos *La Sapienza* universitetą. Šio universiteto Architektūros fakultete profesorius skaitė paskaitas apie miesto architektūrinės aplinkos dizainą. VGTU emeritas dirbo kviestiniu profesoriumi ir Balstogės (Lenkija) politechnikos instituto Architektūros fakulteto Urbanistikos katedroje, vėliau buvo pakviestas dirbti kviestiniu profesoriumi į Balstogės aukštosios mokyklos Teritorijų planavimo katedrą. Daugelį metų (1993–2002 m.) prof. habil. dr. K. Jakovlevas-Mateckis dirbo Vilniaus dailės akademijos, Kauno dailės instituto Architektūros ir dizaino katedrose, vadovavo magistrantų darbams ir dėstė kraštovaizdžio architektūros ir architektūrinės aplinkos dizaino dalykus. Profesorius taip pat dirbo Kauno technologijos universiteto Architektūros ir kraštovaizdžio katedroje, kur dėstė kraštovaizdžio architektūros ir aplinkos dizaino dalykus, vadovavo magistrantų ir doktorantų darbams. Dvi jo magistrantės – V. Kmieliauskienė (VDA KDI) ir L. Kostinaitė (KTU) – tapo Lietuvos mokslų akademijos jaunųjų mokslininkų konkursų laureatėmis.

Prof. habil. dr. K. Jakovlevas-Mateckis, kaip vienas žymiausių šalies kraštovaizdžio architektūros mokslininkų ir projektuotojų, aktyviai dalyvauja KTU Architektūros ir statybos instituto Kraštovaizdžio sektoriaus veikloje. Jam dalyvaujant kartu su doc. dr. L. Dringeliu ir architektė D. Dimindavičiute buvo parengtas stambus mokslinis darbas „Miestų ir miestelių želdinių normos: atskiroms želdynų kategorijoms“, kurio pagrindu vėliau buvo parengtas želdynų įstatymas ir poįstatyminiai aktai. 1995–2000 m. profesorius Maskvos architektūros akademijoje buvo išrinktas ir Rusijos Federacijos aukštosios atestacinės komisijos patvirtintas Specialiosios mokslinės tarybos architektūros daktaro ir habilitacinės disertacijos ginti užsienio nariu. Būdamas tarybos nariu, oponavo daugeliui šiandien garsių Rusijos architektūros mokslininkų disertacijų autorių – A. Lochotko, A. Efimovui, K. Asanovič. Tai – aukštas profesoriaus mokslinės kompetencijos ir kūrybinių darbų pripažinimas.

Pristatyta nauja knyga

Prof. habil. dr. K. Jakovlevas-Mateckis ir toliau produktyviai dirba moks-

linį darbą urbanistikos ir kraštovaizdžio srityje.

Šiuo metu profesorius baigė rašyti trijų tomų mokslo monografiją „Miesto kraštovaizdžio architektūra“, apibendrinančią daugiamečių tyrimų ir projektavimo rezultatus. Švenčiant 60-ąjį architekto veiklos jubiliejų buvo pristatytas ir trečiasis „Miesto kraštovaizdžio architektūra“ tomas.

„Tai puiki mokomoji medžiaga jauniems kraštovaizdžio specialistams bei kraštovaizdžio formavimo praktikams. Kalbėdamas apie miesto kraštovaizdį knygos autorius remiasi istorijos, senųjų kultūrų patirtimi, naudoja gausybę iliustracijų, brėžinių, lentelių“, – apie trečiąjį tomą renginyje pasakojo knygos recenzentas prof. Petras Grecevičius.

Tokio pobūdžio monografija Lietuvoje rengiama ir išleidžiama pirmą kartą. 2003 m. profesorius išleido šios monografijos 2 tomą („Želdiniai ir jų komponavimas“), 2008 m. – 1 tomą („Kraštovaizdžio architektūros raida ir teorijos pagrindai“), o 2013 metais išleistas 3 tomas („Miesto kraštovaizdžio architektūros objektų formavimo principai“).

Architektas yra parašęs daug vertingų monografijų bei knygų atskiras kraštovaizdžio architektūros ir architektūrinės aplinkos dizaino klausimais: „Pramonės teritorijų želdynai“ (1973), „Mažoji architektūra“ (1979), „Gėlynai“ (1981), „Trumpalaikio poilsio vietų projektavimas“ (1983), „Vizualinė informacija įmonės aplinkoje“ (1983), „Baltijos šalių pramonės teritorijų želdynai“ (1985) ir kt.

Prof. habil. dr. K. Jakovlevas-Mateckis pastaruojų metu savo mokslo darbuose daug dėmesio skiria miesto estetikos klausimams, tam parengė keleivinio transporto priemonių (taksi, maršrutinių taksi, autobusų) apipavidalinimo nuostatas. Šiandien jos tapo standartu, privalomu visiems šalies vežėjams.

Pastaraisiais metais profesorius atliko įdomius miesto pėsčiųjų gatvių aplinkos ir dizaino objektų bei Vilniaus miesto istorinių parkų tyrimus.

Šiais klausimais buvo pateikta siūlymų ir Vilniaus miesto savivaldybei rekonstruojant Gedimino prospektą, projektuojant Sereikiškių parką Vilniuje ir atkuriant Jėzuitų vienuolyno sodą Užvingyje.

Prof. habil. dr. Konstantinas Jakovlevas-Mateckis per ilgą savo kūrybinį kelią dažnai dalyvavo architektūros, kraštovaizdžio architektūros bei architektūrinės aplinkos darbų konkursuose, kuriuose pelnė gausybę pirmųjų premijų ir apdovanojimų.

VGTU profesorius emeritas ir toliau dalyvauja šalies kūrybinių organizacijų veikloje bei profesinių mokslo žurnalų redakcinių kolegijų darbe.

„Palėpės“ premjera netelpa į jokiais pjesių klasifikacijas

Edita Jučiūtė

Vasario 25 d. Vilniaus Gedimino technikos universiteto teatras studija „Palėpė“ žiūrovus pakvietė į spektaklio premjerą. Kaip tikina premjeros kūrėjai, šis spektaklis netelpa į jokiais pjesių klasifikacijas.

Pagal garsaus japonų rašytojo ir dramaturgo Kobo Abės (Kobo Abe) parašytą pjesę „Draugai“ pastatytas spektaklis pasakoja absurdišką istoriją apie vienišą žmogų, kurio gyvenimą užkariauja svetima šeima.

„Tai – daug peno apmąstymams suteikianti abstrakti absurdo pjesė apie žmogaus individualybės pralaimėjimą prieš daugumą. Spektakliu norėjome atkreipti žiūrovų dėmesį į pražūtingą daugumos žalą mažumai. Norėjome žmonėms atskleisti, kaip visuomenėje veikia žudanti manipuliacijos sistema“, – sakė spektaklio režisierius Olegas Kesminas.

Pasak režisieriaus, publika Lietuvoje dar nėra įpratusi prie absurdo teatro estetikos. Ją nelengva buvo statyti tiek režisieriui, tiek aktoriams. Pjesė nėra lengva ir optimistiška, netelpa į jokiais pjesių klasifikacijas ir neduoda jokių gyvenimo receptų ar greitų atsakymų.

Pats pjesės autorius, garsus japonų rašytojas Kobas Abė, taip pat buvo komunistas.

Taip, bet po Vengrijos įvykių iš partijos išstojo. Baigęs universitetą rašytojas kurį laiką dirbo gydytoju, bet neįsijungdamas pašaukimo ir nusivylęs politika Kobas Abė atsidėjo literatūrai. 1948 m. paskelbė savo pirmąją novelę „Kelio ženklas gatvės gale“. Buvo žinomas kaip avantgardinis novelistas, bet pasaulinės sėkmės sulaukė tik 1962 m., kai išleido romaną „Moteris smėlynuose“.

1973 m. Kobas Abė Tokijo mieste įkūrė studiją, kurioje naujais metodais ugdė aktorius. Studija gyveno apie dešimtmetį, gastroliaavo po užsienį ir pastatė visas Kobo Abės pjeses. Kobas Abė teatre sugalvojo daug novatoriškų dalykų – naudojo sintezatorių, ieškojo garso atmosferos. Rašytojas buvo nominuotas ir Nobelio premijai.

kad mes turime ryžtis ją pastatyti, reikia pabandyti kalbėti ir apie tokius itin sudėtingus dalykus.

Be abejonės, tai yra skaudu ir pesimistiška, bet mes pernelyg dažnai gyvenime pasiduodame daugumai. Ir kiekvienas asmeniškai, ir valstybė. Mes visą laiką priklausome mažumai. Mes neturime įtakos pasaulinei politikai, nusilenkiame daugumai savo šeimose... Kaip visa tai vyksta? Koks tas mechanizmas? Kas yra dauguma ir kaip ji veikia mažumą? Ką reiškia priklausyti mažumai?

Bandėme pasiaiškinti, kaip visa tai veikia kasdienybėje. Beje, Kobo Abės genialumas ir slypi jo gebėjime į globalius dalykus pažvelgti lyg pro mikroskopą.

Kaip studentai, „Palėpės“ aktoriai, priėmė pjesės idėją?

Labai keistai. Tie, kurie vaidina kelerius metus, su entuziazmu

Scena iš spektaklio. M. Andrijauskas, E. Molis, V. Lukaševičius, A. Šlitterytė, M. Karoblytė, I. Ližaitytė, S. Paliulytė, M. Sprogytė

„Palėpės“ archyvo nuotr.

Pjesė Jums, kaip režisieriui, buvo sunki?

Taip, pjesė buvo labai sunki. Ieškojau filosofinio, moralinio atitikmens. Pjesė „prašėsi“ daug gyvenimiškos patirties ir amžiaus suvokimo. Aktoriai turėjo rasti atitikmenų iš gyvenimo. Gal dėl to teatro naujokams, devyniolikmečiams studentams, dar buvo sunku suvokti, kaip visuomenėje gimsta manipuliacijos, manipuliacijų mechanizmas, kaip žmogumi pasinaudojama finansiškai, morališkai, seksualiai.

Pjesėje kalbama apie visą manipuliacijos žmogumi sistemą?

Tikrai taip. Sakoma viena, daroma visai kita.

Spektaklyje susidorojama ne tik su vienišu žmogumi, bet ir su žurnalistu.

Norėjome atkreipti dėmesį į spaudos poveikumą, paperkamumą, įtaką ir komiškumą. Pjesėje matome, kaip paveikiami žurnalistai. Šiuo atveju fiziškai – ji paprasčiausiai sumušė.

Vadinasi, pjesė moko atpažinti manipuliacijas gyvenime ir išlaikyti identitetą. Ar jo neišlaikyti?

Pjesė nėra optimistiška, tik konstatuoja, kaip žmogų sunaikina sistema. Pats Kobas Abė, kaip dramaturgas, yra labai pesimistiškas, nerandantis ir nesiūlantis išeities.

Kaip premjerą vertina žiūrovai?

Atsiliepimai yra nevienareikšmiški. Nors dar daug atsiliepimų negirdėjome, bet buvo žiūrovų, kurie norėjo dar kartą ateiti ir pažūrėti spektaklį iš naujo. Sudėtinga pjesė palieka daug klausimų. Matyt, tokio teatro uždavinys ir yra iškelti klausimus, kartu išgyventi situaciją, jos procesą, bet neduoti nei atsakymų, nei receptų.

Pagrindinio veikėjo priešinimasis manipuliacijoms, daugumai baigiasi mirtimi. Kaip jaučiasi tokius tragiškus vaidmenis, kurie vėliau baigiasi mirtimi, vaidinantys jauni aktoriai?

Nors aktoriai nesitapatina su veikėju ir turi išlaikyti distanciją, tokius vaidmenis kurti yra labai sunku. Ypač šiuo atveju sunkus buvo vienišo vyriškio, pagrindinio pjesės veikėjo, vaidmuo. Visas jo vaidmuo sudarytas iš nuolat besitęsiančios stiprios emocinės reakcijos – iš to, kaip jis reaguoja į smurtauojančią daugumos valdžią, į prievartą, ab-

surdą, į vis naujas manipuliacijas. Dvi tokios vaidybos valandos emocionaliai, fiziškai, psichologiškai labai

daug „paima“ iš aktoriaus ir atiduoda žiūrovui. Tam pačiam žmogui iškart vaidinti kitą spektaklį būtų net pavojinga. Aktorius galėtų užkimti, nusilpti, pradėtų „lūžti“ balsas.

Ar Jūs tikitės, kad „Palėpės“ aktoriai, vaidindami tokio pobūdžio spektaklyje, savo gyvenimuose nedarys klaidų – išmoks laiku atskirti tiesą nuo manipuliacijų?

Sunkus klausimas. Ar aktoriai, vaidindami šią pjesę, taps išmintingesni ar geresni? Tai priklauso nuo aktoriaus individualybės. Jei aktorystė tėra amatas, instrumentas, žaidimas, tada turbūt aktoriai išminties neigis. Bet, be abejo, tikiuosi, kad jie sukaups patirties. Statant šį spektaklį, ne pirmus metus „Palėpėje“ vaidinantys aktoriai mokė pradedančiuosius suvokti pjesės tekstą ir potekstę. Šiuo spektakliu tarsi auginame, ruošiamo gyvenimui jaunus žmones.

Koks epizodas jauniems aktoriams atrodė pats nesuprantamiausias?

Greičiausiai dviprasmybė, kai vadinamojoje šeimoje sakoma viena, o daroma kita. Jauniems žmonėms tai dar nesuvokiama arba suvokiama tik teoriškai.

Klastingumas, dviveidiškumas yra dar sunkiai suprantamas. Studentai geriau suvokia veiksmą ir atoveiksmį, kaip tau sako, taip tu ir priimi... O tai pjesėje „Draugai“ yra tik ledkalnio viršūnė. Pavyzdžiui, pjesėje yra scena, kai šeima balsuoja dėl pagrindiniam veikėjui skiriamos baudos. Tai tik šeimos demagogijos pratybos, kai lavinami gebėjimo manipuliuoti tiesa igūdžiai. Taip ironizuojama demokratija. Tai suvokti jauniems aktoriams buvo sunku.

„Palėpė“, statydama tokios sudėtingos estetikos spektaklį, vėl nardina žiūrovus į rimtus apmąstymus. Vėl nepasiduodate popkultūros įtakai...

Esu režisieriaus Jono Vaitkaus mokinys. Matyt, iš jo paveldėjome suvokimą, kad juokais ir niekais užsiimti gaila savo ir kitų gyvenimo. Įsijungus televizorių, pamatysime daug juokinančių laidų... To yra labai daug. Todėl teatre verta susikaupti ir apmąstyti.

Juk čia mes prisiliečiame prie mūsų būties bendro išgyvenimo fenomeno. Jei, mano nuomone, pjesė neturi rimtų, pamatinių idėjų ir tikslų, ja netrukdyčiau nei „Palėpės“ aktorių, nei žiūrovų.

Spektaklis siūlo įsiziūrėti į manipuliacijas. A. Šlitterytė, M. Sprogytė, V. Lukaševičius, M. Andrijauskas, E. Molis

Kokia pagrindinė šio naujojo spektaklio tema?

Pagrindinė pjesės tema – daugumos valdžia mažumai. Tai – abstrakti pjesė, suteikianti daug erdvės žiūrovų apmąstymams. Pjesėje pasakojama apie šeimą, kuri įsiveržia į vienišo žmogaus gyvenimą. Šeima sudaryta iš kriminalinių, demagogijos, patalogiškų fanatikų, manipuliacijos elementų. Absurdiškai į svetimą gyvenimą įsiveržusi šeima primeta gyvenimo taisykles, kurių neįmanoma laikytis. Jei pagrindinis pjesės herojus bando jas vykdyti, šeima pakeičia taisykles, kad vėl būtų galima jį apkaltinti. Kai pagrindinis herojus perpranta šeimos manipuliacijų taisykles ir bando sakyti vieną, bet daryti kitą, yra įkalinamas raudonoje dėžėje. Tai aluzija į komunistines idėjas – daugumos principas, meilė artimui...

Kaip kilo mintis statyti tokią Kobo Abės pjesę? Romanai „Moteris smėlynuose“, „Svetimas veidas“ žinomi labai gerai, bet pjesės nėra populiarios. Kobo Abės dramaturgija yra realistiška, o pjesė „Draugai“ – sukurta, remiantis absurdo estetika.

Kuo ypatinga ši pjesė? Jei dauguma rašytojų komunizmo nusikaltimus aprašinėjo statistine forma, tai Kobas Abė komunizmą tyrė kaip parazituojančią ląstelę šeimos lygmenyje. Visa pjesė ir yra lyg tos ląstelės tyrimas per mikroskopą. Kaip ji veikia ir kaip naudojasi žmogumi ir visa aplinka? Pjesė aprėpia ir daugiau problemų, susijusių su manipuliacijomis mūsų visuomenėje.

Perskaičiau pjesę prieš penkerius metus. Paskui, grįžęs prie jos praėjusių metų vasarą, supratau,

skaitė „Draugus“, ieškojo asociacijų juos supančioje aplinkoje, realiame gyvenime.

Tuo tarpu „Palėpės“ naujokams buvo labai sunku. Jie sunkiai klausė ir sunkiai suvokė pjesės esmę. Viena metu net pamaniau, kad suklydau pakviesdamas į pjesę vaidinti ir naujokus.

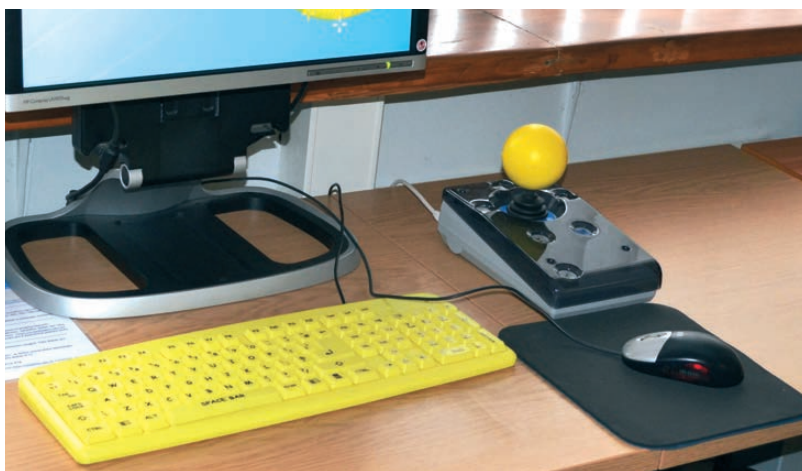
Apskritai lietuvių publika dar labai sunkiai priima absurdo teatro estetiką – vyksta absurdiški įvykiai ir tai sunku įvertinti, kyla daug klausimų, ką norėta pasakyti.

Kiek spektaklyje vaidina „Palėpės“ teatro pradedančiųjų aktorių?

Iš viso yra keturios sudėty. Vienoje sudėtyje yra 13 asmenų. Viena iš jų sudarėme vieną iš pradedančiųjų aktorių. Vyko kasdienis šešių mėnesių darbas.

VG TU centrinėje bibliotekoje įrengtos 4 darbo vietos skaitytojams, turintiems negalią: specialūs baldai lengvai pritaikomi pagal individualius poreikius, ortopedinės kėdės patogios stuburo problemų turintiems skaitytojams

Alternatyvios kompiuterinės pelės, atrodančios kaip žaidimams skirtos vairalazdės, praverčia motorikos sutrikimų turintiems skaitytojams. Visuose kompiuteriuose įdiegta programinė įranga, palengvinanti darbą silpnaregiams

Įrengtas liftas pakels judėjimo negalią turinčius skaitytojus į antrą aukštą

VG TU biblioteka prieinama visiems, norintiems žinių

Aistė Pranckutė

Vilniaus Gedimino technikos universiteto biblioteka atnaujinama savo infrastruktūrą – nusipirko įrangą, kuri palengvins studijas specialiųjų poreikių turintiems studentams.

Vilniaus Gedimino technikos universitetas – viena iš 42 Lietuvos aukštųjų mokyklų, dalyvaujančių Valstybinio studijų fondo ir Europos socialinio fondo agentūros projekte „Studijų prieinamumo užtikrinimas specialiųjų poreikių turintiems studentams“. Šio projekto tikslas – pasiekti specialiųjų poreikių turintiems studentams aukštojo mokslo.

Projekto metu aukštųjų mokyklų personalas ruošiamas darbui su negalią turinčiais studentais, o aukštųjų mokyklų aplinka pritaikoma šių studentų poreikiams.

VG TU bibliotekoje įrengtos 4 kompiuterizuotos darbo vietos, skirtos specialiųjų poreikių turintiems skaitytojams.

Už projekto lėšas įsigyti lengvai individualiems poreikiams pritaikomi baldai (stalai ir kėdės), kompiuterių priedai (klaviatūros silpnaregiams ir alternatyvios kompiuterinės pelės, skirtos žmonėms, turintiems

motorikos sutrikimų), programinė įranga, galinti padaryti mokymuisi reikalingas versijas, tokias kaip Brailio rašto, garsinės (MP3), padidinto šrifto, DAISY, disleksija sergantiems studentams, taip pat išdidinanti visą kompiuterio ekrane pateikiamą informaciją arba pasirinktas jos dalis (*SuperNova Magnifier 13.03*) ir stacionarios elektroninės vaizdo didinimo priemonės.

Nuo pat įsikūrimo Saulėtekio VG TU bibliotekoje veikia specialus liftas judėjimo negalią turintiems skaitytojams, taip pat į biblioteką veda patogi nuovaža. Taigi siekiame, kad VG TU bibliotekos aplinka būtų prieinama visiems lankytojams.

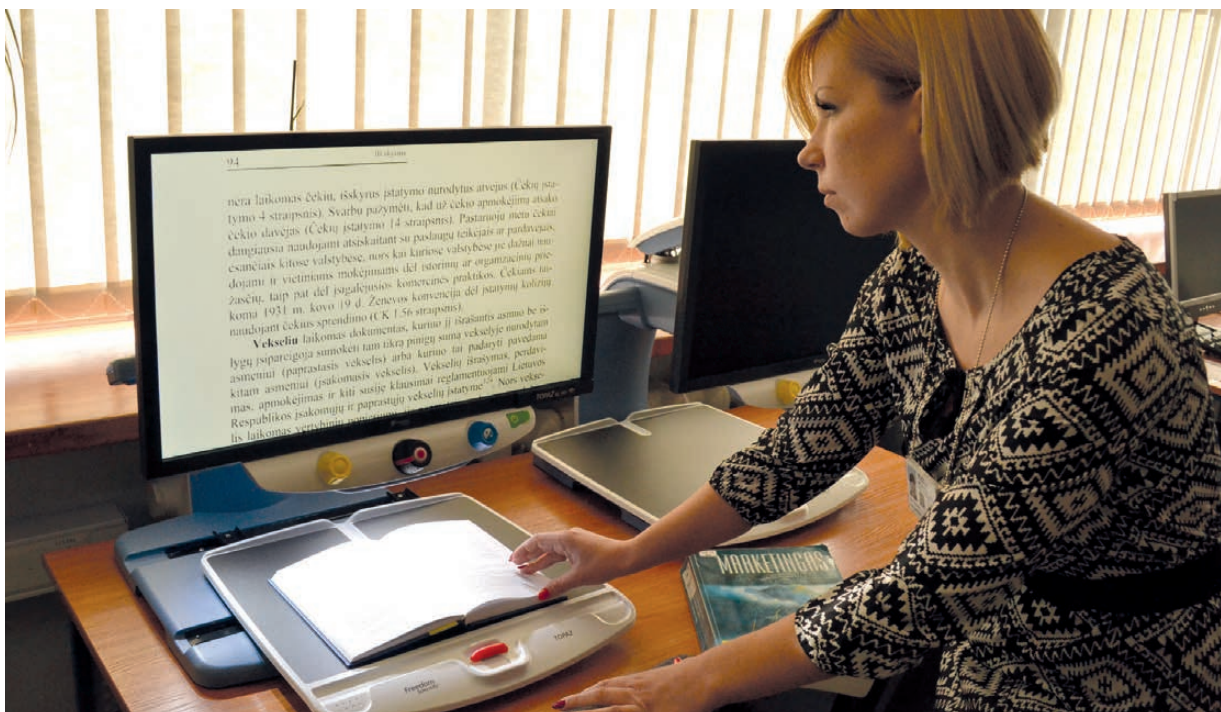
Net 4 VG TU darbuotojai dalyvauja projekto organizuojamuose švietimo pagalbos specialistų mokymuose, kuriuose ugdomos bendrosios socialinės kompetencijos, tobulinama profesinė kvalifikacija, sutei-

kiama praktinių įgūdžių, dirbant su specialiųjų poreikių turinčiais studentais, plėtojami asmeniniai gebėjimai.

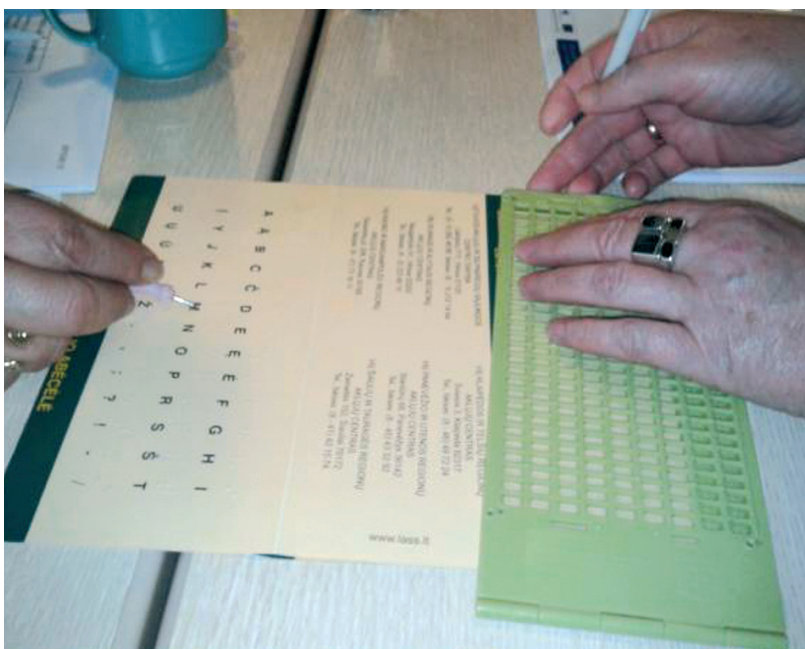
Mokymų dalyviai, baigę visą mokymų programą, gebės naudoti lygias galimybes garantuojantį teisinį reglamentą, gerai išmanys Lietuvoje ir Europoje veikiančią švietimo pagalbos infrastruktūrą bei gebės lanksčiai taikyti asmens poreikius atitinkančius ugdymo metodus.

Projekto dalyviai taip pat gebės derinti visos besimokančiųjų grupės ir individualius asmens, turinčio specialiųjų poreikių, pasiekimų vertinimo principus.

Įgyvendinant šį projektą, teikiama tikslinė išmokos studijų prieinamumui didinti, pritaikoma fizinė ir informacinė aplinka specialiųjų poreikių turintiems studentams. Projektas vykdomas trejus metus – nuo 2012 iki 2015 m. rugpjūčio mėnesio pabaigos.

Stacionarus elektroniniai vaizdo didintuvai gali padidinti tekstą iki 70 kartų

Projekto dalyviai susipažino su brailio rašto technologija

Į biblioteką veda plati nuovaža su turėklais, kad skaitytojams su vežimėliu būtų patogų patekti į pastatą

SENATAS

(2014-02-25)

IŠKLAUSYTA:

- pranešimo Kokybės vadybos sistemos diegimas VG TU.

PATVIRTINTA:

- Studijų programos: Kokybės inžinerija, Avionika, Programų inžinerija, Architektūros inžinerija, Inovatyvi kelių ir tiltų inžinerija.

PRITARTA:

- Vilniaus Gedimino technikos universiteto strategijos veiklos planui 2014–2016 m.
- 1 kandidatūrai į docento pareigas pirmai kadencijai.

NUTARTA:

- Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto Senato 2007 m. gruodžio 4 d. nutarimo Nr. 26-2.2 „Dėl Vilniaus Gedimino technikos universiteto personalo pareigybių sąrašo naujos redakcijos“ pakeitimo.
- Pakeisti pirmosios pakopos studijų programos Transporto ir specialieji statiniai pavadinimą į Tiltų ir statinių inžinerija.

Optimistinė paskaita apie laimės paieškas

Ugnė Marija Narkevičiūtė

Vasario 13 d. universitete UAB „DOOR Training and Consulting Baltic“ konsultantė R. Valantiejiene skaitė atvirą paskaitą tema „Savo potencialo atskleidimas konkurencinėje aplinkoje“.

Paskaitos metu pranešėja pristatė statistinius duomenis, kurie rodo, kad keturiasdešimt procentų žmogaus laimės pojūčio priklauso nuo paties individo įsitraukimo į asmeninės laimės kūrimo procesą. Laimingas žmogus pasižymi didesniu spontaniškumu, nepriklausomybės pojūčiu, padidėjusiu kūrybiškumu,

tolerancija aplinkiniams. Individo reakcijos į aplinką ir skirtingas situacijas yra skirstomos į reaktyvias (pesimistines) ir proaktyvias (optimistines). Priklausomai nuo to, kokios reakcijos dominuoja, žmonės gali priimti aukos / budelio arba šeimininko / kūrėjo vaidmenis.

Remiantis Stivenu Kovi (Stephen Covey), visapusiško žmogaus modelį sudaro keturi pagrindiniai elementai: protas, kūnas, širdis ir dvasia. Paskaitos metu buvo atliekamos interaktyvios užduotys, kuomet paskaitos dalyviai turėjo palyginti paveikslėlio elementus. Paradoksalu, tačiau įprastai žmonės pirmiausia pradeda ieškoti skirtumų, o ne panašumų.

Paskaitoje klausytojai atliko ne vieną užduotį, kurios padėjo įvertinti asmenines savybes ir stiprybes. Pagal apibūdinimus dalyviai turėjo save priskirti vienam iš paukščių – ereliui, papūgai, apuokui arba ba-

landžiui. Vėliau reikėjo save priskirti vienai iš gamtos stichijų – orui, vandeniui, ugniai, žemei. Tuomet dalyviai turėjo pasirinkti temperamento tipą – cholerikas, sangvinikas, melancholikas arba flegmatikas ir priskirti save dominuojančiam, darančiam įtaką, sisteminančiam arba analizuojančiam asmenybės tipui. Atviros paskaitos pabaigoje dalyviai galėjo susidaryti kompleksinį savo elgesio modelį. „Norint tapti padėties šeimininku ir tvirtai laikyti savo gyvenimo vairą, reikia priimti atsakomybę, nes tik nuo kiekvieno iš mūsų priklauso, kokia linkme mes nukreipsime savo energiją“, – sakė R. Valantiejiene.

Paskaitą lektorė baigė palinkėjimu suprasti, koks esi ir ko sieki. Tuomet, pasak jos, visi keliai bus atviri. Pranešėjai puikiai pavyko išlaikyti dėmesį ir sudominti auditoriją išsakytomis mintimis bei savo energija ir ekspresija.

Per Lietuvą su „Vingiu“

Patricija Lenovaitė

Vasario 16-ąją Vilniaus Gedimino technikos universiteto ansamblis „Vingis“ ir dar 11 Vilniaus miesto tautinių šokių ir dainų kolektyvų pakvietė Lietuvos valstybės atkūrimo dieną paminėti M. K. Čiurlionio menų mokyklos Šokio teatre.

Gražia tradicija tapęs šventinis koncertas pritraukė gausų būrį patriotų bei tautinio meno gerbėjų – salėje netrūko žiūrovų, o nespėjusiems užsiimti net ir stovimos vietos, teko lūkuruoti prie durų.

Renginio metu susirinkusieji buvo pakviesti sugiedoti „Tautišką giesmę“ ir neilgai trukus jau stebėjo kelionę per kiekvieną etnokultūrinę Lietuvos regioną. Šokiai ir dainos aidėjo nuo Aukštaitijos miškų link Žemaitijos lygumų, o tautinių kostiumų margumynas gniaužė kvapą.

Tokios šventės sukūryje „vingiečiai“ neliko nepastebėti: Aukštaitijoje sukosi „Parovėjos suktinės“ ritmu, pristatė Suvalkijos regioną skambant „O kano žali sodai“ melodijai ir „Kaip du paukšteliai“ čiułbėjo Klaipėdos krašte. Šventinę popietę vainikavo „Paskutinė polka“, kurią scenoje trypė visų ansamblių at-

stovai. Galime pasidžiaugti, jog net penkiems „Vingio“ nariams šis koncertas buvo pirmasis.

Žiūrovams išsiskirščius, dalyviai išskubėjo į vieną sostinės barą, kur vakaro programa kasmet rūpinasi vis kitas ansamblius.

Šiomet tokią tradiciją pratęsė ir vakarėlio šeimininkais tapo „vingiečiai“, tad juoko, šokių ir linksmybių tikrai netrūko.

Šventinis koncertas ne vienam paliko maloniausius prisiminimus. Po renginio priėjusi garbaus amžiaus moteris prasitarė, kad nieko gražesnio dar nebuvo mačiusi ir kad ši darganota sekmadienio popietė jai tapo mažu stebuklu.

Džiaugiamės, kad jau daugių metų galime puoselėti lietuviškas tradicijas ne tik patys, bet ir savo pasirodymais užkrėsti žiūrovus tautiškumu bei džiugesiu.

Ciuriche įsikūręs Šveicarijos federalinis technologijų institutas yra viena geriausių pasaulio aukštųjų mokyklų, kurioje dirbo ar studijavo net 21 Nobelio premijos laureatas

Kaip vyksta doktorantūros studijos Šveicarijoje?

Doc. dr. Šarūnas Mikaliūnas

Vasario 3–7 d. išvykęs į Šveicariją pagal „Erasmus“ mainų programą, turėjau galimybę susipažinti su doktorantūros studijų organizavimu Šveicarijos federaliniame technologijų institute Ciuriche (ETH Zurich).

2013 m. pasaulio universitetų QS reitingo duomenimis, šis institutas užima dviliktąją vietą. Tai – vienas geriausių universitetų pasaulyje. Puikią instituto reputaciją atskleidžia ir tai, kad jame studijavo, dėstė ar atliko tyrimus net 21 Nobelio premijos laureatas. Institutas įsikūręs keliuose Ciuricho vietose. Miesto centre įsikūrusi universiteto administracija, o toliau nuo centro, mokslo miestelyje, įsikūręs Civilinės, aplinkos ir geomatikos inžinerijos fakultetas, su kurio veikla susipažinau išsamiau.

Pirmą stažuotės dieną Civilinės, aplinkos ir geomatikos inžinerijos fakulteto administracijos darbuotojai papasakojo apie doktorantūros studijų sistemą. Taip pat turėjau galimybę apžiūrėti Geležinkelių eismo valdymo laboratoriją, kurioje mokslinius tyrimus atlieka fakulteto mokslininkai, doktorantai, savo kvalifikaciją kelia įvairių įmonių atstovai. Stažuotės metu susitikau su universiteto doktorantūros studijų prorektoriumi profesoriumi Thomas Vogel ir Doktorantūros administracijos vadovu Alfredo Picariello, su ku-

Šveicarijos federalinis technologijų institutas suteikia išskirtines sąlygas savo doktorantams

riais aptariau doktorantūros studijų tvarką. Pokalbio metu buvo aptartos VGTU ir ETH Zurich mokslininkų bendradarbiavimo galimybės. Šio instituto mokslininkai galėtų dažniau vertinti daktaro disertacijas, parengtas VGTU, ir dalyvauti mūsų universiteto doktorantų disertacijų gynybose.

ETH Ziurich turi idealias sąlygas rengti jaunuosius mokslininkus. Galbūt dėl to iš 18 tūkst. universitete studijuojančių studentų 3 800 yra doktorantai. Studijuoti doktorantūroje priimami tik patys gabiausi

studentai iš geriausių pasaulio universitetų. Galutinį sprendimą dėl priėmimo į doktorantūrą priima ne tik profesoriai, bet ir instituto administracija. Doktorantai dažniausiai įdarbinami mokslo darbuotojais. Disertacijos paprastai parengiamos per 3–4 metus. Šiame institute, kaip ir VGTU, doktorantai ne tik rengia disertacijas, bet ir dirba pedagoginį darbą.

Transporto planavimo ir sistemų institute su profesoriumi Ulrich Weidmann, kuris ir padėjo surengti šią stažuotę, aptarta vadovavimo

doktorantams patirtis, doktorantų priėmimo ir studijų plano sudarymo tvarka. Stebėtojo teisėmis teko dalyvauti doktorantūros komiteto posėdyje.

Įdomu tai, kad institute disertacijos gynimai vyksta uždaruose posėdžiuose. Bet gavus specialų administracijos leidimą, buvo galimybė disertacijos gynimą pamatyti iš arti. Labai džiugu paminėti, kad šiame institute podoktorantūros stažuotę atlieka disertaciją VGTU apgynęs dr. Aurimas Vilkelis, kurio dėka ir įvyko mano stažuotė.

ISSN 2029-5170

INŽINERIJA

www.vgtu.lt

Redakcija:
vyr. redaktorė **Edita Jučiūtė**
meno redaktorė **Jolanta Šiugždaitė**
kalbos redaktorė **Zita Markūnaitė**
fotografas **Aleksas Jaunius**

Redakcijos adresas:
Saulėtekio al. 11, 415 k., Vilnius
tel. 274 4937, v. 9937
el. p. inzinerija@vgtu.lt

SL 342. 2 sp. I. Tiražas 700 egz.
Spausdino UAB „Baltijos kopija“

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių nuomone.